

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชน 2. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชน และ 3. ศึกษาปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในชุมชน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากแบบไม่เอากลับไปแทนที่ (Sampling without replacement) ในสัดส่วน 2 ใน 3 ของจำนวนชุมชนทั้งหมด 26 ชุมชน ในพื้นที่แขวงท่าแร่ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวมได้กรรมการกลุ่มตัวอย่าง 16 ชุมชน สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่างกรรมการชุมชนเป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกกรรมการทั้งหมดของทุกชุมชน กลุ่มตัวอย่างรวม 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ F - test

ผลการศึกษาพบว่า

กรรมการชุมชนส่วนใหญ่เกินครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุ 61 ปีขึ้นไป มีอายุเฉลี่ย 53.36 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพรับราชการ มีรายได้ต่อเดือน 15,001 บาทขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ย 12,408.29 บาท และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 11 - 20 ปี มีจำนวนปีที่อาศัยเฉลี่ย 21.63 ปี

กรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 1 - 2 ครั้ง โดยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดจากโทรทัศน์มากที่สุด และมีความตระหนักในปัญหา ยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43 จากคะแนนเต็ม 5)

กรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนในภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.03 จากคะแนนเต็ม 5) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนในด้านต่างๆ ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.22) ด้านการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.97) และด้านการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 2.96)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ โดยผู้ที่มีรายได้ต่ำมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตมากกว่า ผู้ที่มีรายได้สูง ความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ โดยผู้ที่มีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่มากมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตมากกว่า ผู้ที่มีความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่น้อย และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิต โดยผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตมากมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตมากกว่า ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตน้อย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และความตระหนักในปัญหาสุขภาพจิต

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรเปิดโอกาสให้กรรมการชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน โดยเฉพาะด้านการประเมินผลให้มากขึ้น
2. ควรปกปิดชื่อ-นามสกุลจริงของผู้แจ้ง หรือใช้รหัสแทนการระบุชื่อ-นามสกุลจริงของผู้แจ้ง เพื่อความปลอดภัยของผู้แจ้งข้อมูลเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐควรปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามปัญหาสุขภาพจิตอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
4. ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนกลไกการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีการจัดชุดตรวจเวรยามออกดูแลสอดส่อง ตรวจตราอย่างเป็นประจำ เพื่อตรวจจับสัญญาณที่สื่อว่าปัญหาสุขภาพจิตอาจเกิดขึ้นหรือขยายตัวในชุมชน และช่วยสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนภายในชุมชนด้วย

The study was conducted with three objectives : (1) to find out the level of community committees' participation in keeping a close watchout for the narcotics problem in the communities; (2) to reveal the factors related to their participation in such an activity; and (3) to identify their problems and obstacles and to seek their suggestions on how to encourage community committees to participate in the activity.

Simple random sampling without replacement was used to select two-thirds of the total of 26 communities in Tha Raeng subdistrict, Bang Khaen district, Bangkok. The communities in the study were 16. Then 112 community committee members were purposively selected from all the 16 communities. A questionnaire was employed to collect the data. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The findings were summarized below.

More than half of the community committee members were males, aged 61 years up. The average age was 53.36. They earned a Bachelor's degree or higher. They were government officers and earned a monthly income of at least 15,001 baht. The average monthly income was 12,408.29 baht. Most lived in the community for 11-20 years. The average number of residential years was 21.63.

Most of the community committee members contacted officers once or twice. They received related news and information about narcotics from television most and they realized the importance of the narcotics problem at a high level ($\bar{X} = 4.43$ out of 5).

The community committee members participated in keeping a close watchout for the narcotics problems at a moderate level ($\bar{X} = 3.03$ out of 5). In fact, they participated in all the aspects moderately. They participated most in planning and decision-making ($\bar{X} = 3.22$), implementation ($\bar{X} = 2.97$), and evaluation ($\bar{X} = 2.96$).

The factors significantly related to their participation in keeping a close watchout for the narcotics problem in the community at the 0.05 level were income, frequency in contact with the authorities, and access to related information. That is, those with a low income participated more in this activity than those with a high income. Also, those who contacted the authorities more often participated in the activity more than those who contacted them less often. Lastly, those who received more information participated in the activity at a higher level than their counterparts. In contrast, the factors that had no relationship with their participation in keeping a close watchout for the narcotics problem in the community were sex, age, education, occupation, number of residential years in the community, and realization of the importance of the narcotics problem.

Recommendations

1. The government and the agencies concerned should provide more opportunities for community committee members to participate in keeping a close watchout for the narcotics problem in the community, especially in the evaluation process.
2. The real name and last name of the informant should be kept confidential. Code should be used instead for their safety.
3. Government officers concerned should seriously and continuously carry out their duty in narcotics prevention and suppression.
4. Community people should be encouraged to participate in keeping a close watchout for the narcotics problem in the community so that they can be a driving force to get rid of the problem efficiently.
5. The police should patrol the community regularly to detect the signal of the expansion of the narcotics problem in the community and to keep peace in the community.